

Dupa două-spre-diece ore luai o birja si esii la locuinti'a de véra a domnitoriului, adeca la Cotroceni.

Cotroceni s'a numitu candu-va manastirea la marginea Bucuresciloru, carea acuma e locuinti'a de véra a domnitoriului. Zace pe unu deluti, de unde ti-se imbia unu prospectu frumosu a supra orasiului. Acést'a situatiune romantica dovedesce de nou, câ fundatorii manastireloru au alesu in tôte locurile positiunile cele mai frumoase. Dar sermanii calugari de la Cotroceni o patîra reu. Legea dictata de spiritulu tempului i genî din acea locuintia domnescă, — si in acele odâi pompoase, in cari — cu câte-va diecenii inainte de asta — se preamlau nesce calugari netrebnici, astadi se creéza destinele ginteî romane.

Palatiulu de véra are două curti. In cea din afara se gasescu staulele domnesci, — si in a două apartamentul domnitoriului.

Pe cóst'a delutiului de catra orasiu se estinde o gradina englezésca, infrumsetita mai alesu in tempulu din urma. Facui o preamlare in acést'a gradina, si aruncai ochii mei a supra orasiului ce se vedea inaintea mea. Fatia cu mine diarîi délulu Spirei, unde două-sute de pompieri romani intimpinara tóta óstea turcésca; mai incolo se innaltia frumos'a casarma Malmison; de alta parte vediui modernulu arsenalu, langa acest'a renumit'a puscaria, unde sub domnirea lui Cuza multi diuaristi gasira adapostu liberu; in drépt'a mi se infatisia unu institutu de benefacere, asilulu Elefa pentru copii gasiti. Acestu tablou se intregia prin sgomotulu ce strabatea la mine din orasiu.

Erá frumosu prospectulu ce se infatisia inaintea mea, si simtieam o placere, sciindu câ marele orasiu ce me incanta, e unu orasiu romanescu, e capital'a romaniloru, — regretai in se, câ acést'a panoramă interesanta nu mi-aréta si fumurile, ce esu din hornurile, séu cum le dîcu la Bucuresci, din cosiurile unor fabrice grandiose.

Intr'aceea intrai in palatu si ocupai locu in salonulu de aseptare. Peste câte-va minute intră generalulu Maghieru, carele caletorindu mai de multe ori printe romanii din imperiulu austriacu, ni cunosce bine relatiunile politice, infiraramu dara o conversatiune interesanta, dar cam scurta, câ-ci veni adjutantulu si pronuncia numele dlui Maghieru.

Peste o diumetate de óra adjutantulu éra si ivi si pronuncia numele meu. Lu-urmai. Trecuramu prin unu ambitu si me conduse pana la o usia. Usierulu mi-o deschise, si

peste câte-va secunde fui intr'o sala cu domnitoriulu.

Candu intrai, Alteti'a sa statea la o mésa, si lucrá; apoi se întorse numai decátu, si veni catra mine pana'n midiloculu salei.

Lu salutai cu respectu, apoi dîsei romanesc:

— Am venitu sê ve multimescu Altetiei Vóstre innalt'a gracia, câ mi-ati concesu a ve dedicá „Panteonulu Romanu.“

Alteti'a sa ascultá cu afectiune cuvintele mele, si-apoi mi-dîse romanesc:

— Dta ai si o fóia ilustrata?

— Da, am o fóia intitulata „Famili'a.“

— O cunosc. Ese in fia-care septemana odata. Si eu sum prenumeratu la ea.

— Sum fericitu a ve poté numerá intre abonantii mei.

— Da, o cetescu si eu, — adause domnitoriulu, — e o fóia interesanta.

Si - apoi mi-aminti articoli aparuti in „Familia.“ Dupa aceste vorbiramu despre diferite obiepte; atinseramu si duaristic'a romana din Austri'a; me'ntrebá despre calea ferata din Transilvani'a, si mi-spunea cu bucaria, câ si in Romani'a s'au inceputu mai multe linie; mai conversaramu despre societatea academica, ce se parea a-i fi unu obieptu de predilectiune; in fine despre arte, si-mi aretá cu bucuria frumoasele tablouri si costumuri femeiesci romanesci fotografate si zugravite de pictorulu curtii dlu Szathmari.

— Tôte aceste, — mi-dîse Alteti'a sa, — le-am facutu eu. Candu am venitu n'am gasitu nimica. Nu erá inca atunce desvoltatu gustulu pentru arte si sciintia.

Dupa o petrecere de unu patrariu de óra, me recomandai si esii.

Me intrebati, déca domnitoriulu vorbesce bine romanesc? Ve marturisescu dara cu placere, câ usioretatea cu carea Alteti'a sa vorbesce limb'a romana, mi-a causatu o suprinde placata.

Sê urámu dara toti: Sê traiésca alesulu romaniloru Carolu I!

Si cu aceste incheiu suvenirile mele de caletoria pe pamentulu Romaniei. Cele ce aru mai fi urmatu inca, dimpreuna cu cele aparute, — la dorinti'a mai multoru amici si onorabili cetitori — se voru publicá in două volumuri adaugandu-se si impresiunile caletoriei mele la Paris.

Iosifu Vulcanu.